

YURT DIŞI KOŐULARA DEVAM EDİLİYOR

Koronavirüse karŐı alınan önlemler kapsamında at yarışları Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yaptığı açıklama sonrasında 20.03.2020 tarihinden itibaren ikinci bir bildirim kadar ertelenmiŐtir. YarıŐseverler, ek genelgede belirtilen "müŐterilerin bayi içerisinde oturup vakit geçirmelerine izin vermeyerek oyunlarını oynayıp bayiden ayrılmaları" koŐulunu yerine getiren bayiler aracılığıyla ve elektronik bayi (e-Bayi) kanalıyla yurtdıŐı yarıŐlara oyun oynayabileceklerdir.

TJK'DAN COVID-19 AÇIKLAMASI

Yayın Adı : Karadeniz
İli : Trabzon

Periyod : Günlük
Sayfa : 11

Tarih : 01.04.2020
Tiraj : 5.003

1/1

1
9
0
8
7
7
0
0
-

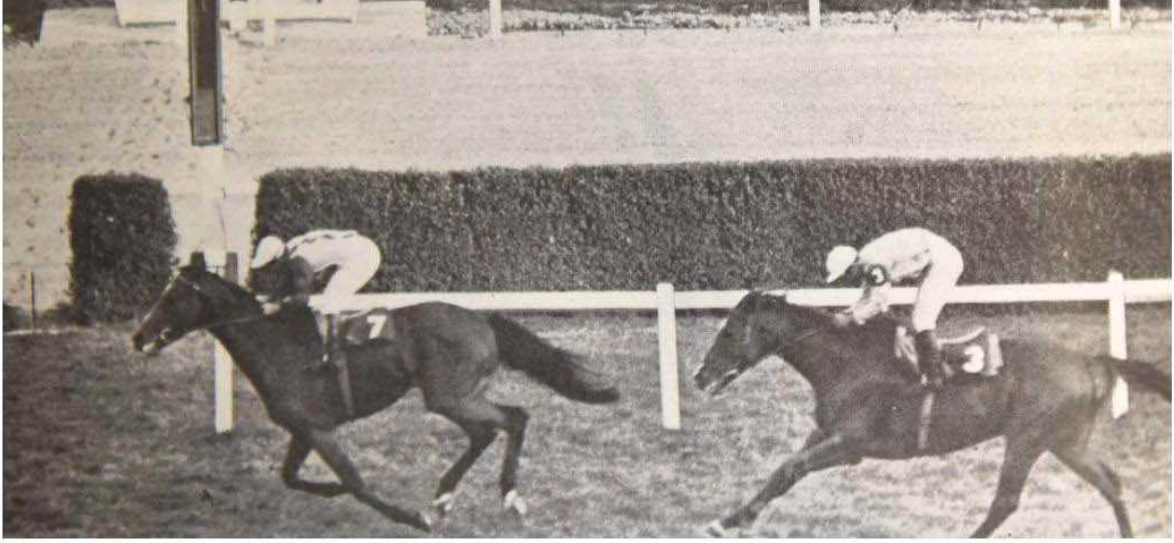
TJK'DAN COVID-19 AÇIKLAMASI

Dünyanın tamamını etkisi altına alan Covid-19 salgın hastalığı ile mücadele kapsamında bugüne kadar Devletimizin açıkladığı ve yayınladığı her türlü kararı dikkatlice inceleyerek, Hipodrom ve Haralarımız için aldığımız ve sizlerle paylaştığımız tüm tedbirleri sıkı bir şekilde uygulamaya devam etmekteyiz.

RÜZGAR GİBİ GEÇENLER-7

Sadettin... Sadettin... Sadettin

HİPODROMLARDA TRIPLE CROWN (ÜÇLÜ TAÇ) YAPAN ATLARIN NE DENLİ DEĞERLİ VE ŞAMPİYONLARDAN DA ÖNDE OLDUKLARINDAN SEREN İ'İ ANLATTIĞIMIZ YAZIMIZDA SÖZ ETMİŞTİK. İŞTE SADETTİN DE BU SINIFA GİRİYOR. HATTA FAZLASI VAR, EKŞİĞİ YOK...

SPOR ARENA PLUS

REŞAT KÖSTEM

SADETTİN kısa süren yarış yaşama rağmen, şampiyonluğu tartışılmayacak bir isim. Performansı ve yarış yaşamının öyküsü pek bilinmez ama bunu kanıtıyor. Triple Crown (Üçlü Taç) yapanların ne denli değerli ve şampiyonlardan da bir adım önde olduklarından Seren İ'İ anlattığımız yazımızda söz etmiştik. Sadettin bu sınıfa giriyor. Hatta fazlası var, ekşiği yok...

Bende farklı yeri olan ve yarış yazarlığımın '**esbab-ı mucibeleri**' arasında diyebileceğim bir isimden söz ettiğimi de ayrıca belirtmeliyim. Fazla mı Arapça oldu, anlaşılmadı mı? "**Gerekli sebepleri, gerekçeleri**" arasında demek istedim... 1964 yılından itibaren, yazları Florya dinlenme evlerinde kalıyorduk. Belediye bu konutlarını, haziran-eylül ayları arası

iki dönem olarak kiraya verir ve biz hep ilk dönemde giderdik. Küresel ısınma belki o zamanlarda başladı da, farkına varamadık. Çünkü birkaç yıl sonra, mayıs ve eylül de yaz mevsimine eklenerek dönemler üçer aya çıkarıldı.

Orada yeni arkadaşlar edinip, ömür boyu süren dostluklar kurduk. Yüzme ve haylazlık dışında yeni aktiviteler edindik. Örneğin; fayton kiralayarak, '**Yandım Çavuş**'ta ayran içmek, hafta sonları Florya'da oluşan kalabalıktan kurtulmak için Veliefendi'ye gitmek gibi. Sadettin, Rocky Mountain ve diğerleri ile orada tanıştım diyebilirim. Bu iki at beni çok etkiledi. Diğerleri dediğime de pek bakmayın; **Kılıçarslan, Sadrettin, Gülay, Sumru, Sancar, Lovely Prince, Golden Sun, Eroica, Pikehan, Doruhan, Tulyar, Göztepel, Eyvah, Atahan, Çeliker,**

Ternah, Yılmaz 36 1970 yılında izlediğimiz safkanlar arasında ilk aklıma gelen isimler. Ekşiği var, fazlası yok.

Çok daha önceki yıllarda bir süre dadandığım Veliefendi'ye, artık yeniden gidiyordum. Fazla uzatmayalım; gidiş, o gidiş. Sonrasını biliyorsunuz.

BU ÖYKÜ SADETTİN'LE BAŞLADI

Erkek Tay Deneme, Dişi Tay Deneme ve Kısırak koşuları 1956 yılından itibaren ülkemizde de yarış programına alındı. Bu klasik koşuların olmayışı, önemli bir ekşiğimizi. Böylece hem bu ekşiğimizi kapatıp, hem de Triple Crown deyiminin at yarışları literatürümüze girmesini sağladık.

AT YARIŞI

Beau Monair, Atlıhan ve Apaçi, 1956-1969 yılları arası Triple Crown'a hayli yaklaşıp, şansını Ankara Koşusu'nda yitiren isimlerdi. İngiltere'de, 1935 yılında Ağa Han'ın Bahram'ından sonra o tarihe kadar Triple Crown yapabildi yoktu. ABD'de de son kez, 1948 yılında Citation bunu başarmıştı.

Ta o günlerde kim bilebilirdi ki, Kanada ve Türkiye'de 17 gün arayla doğacak birer tayın bu tacı 1970'de takacaklarını...

Biri İngiltere'de Nijinsky, diğeri de bizleri Triple Crown'la tanıştıran Sadettin... Bu özellikleri bile onları unutulmaz yapmaya yeter. Ülkemizde ilk kez bir tay, koşabileceği üç klasik koşuyu da kazanıyordu...

EZBER BOZAN AT

1967 doğumlu Sadettin, Caerlaverock ile Zeynep'in yavrusu. **Özdemir Atman** Caerlaverock'u 1955 yılı yarış sezonu sonunda İngiltere'den yedi bin sterline alarak ülkemize aygır olarak getiriyor ve 1956'da aşımlara başlıyor. Hyperion yavrusu safkanın ülkemize gelişi belli ki İngiltere'de de dikkati çekmiş. İngiltere Büyükelçisi'nin, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri **Fikret Belbez**'le birlikte, Caerlaverock'u görmek için Ankara'daki ahırına gittiklerini **Sait Akson**'un anılarından öğreniyoruz.

Aynı yıllarda ülkemizdeki bir başka Hyperion yavrusu da **Şadi Elyeşil**'in Cihangir'i... Cihangir yurt dışından yearling olarak getirildi ama beklenen performansı gösteremeyince **Şadi Elyeşil** onu 1956 yılında aygır yaptı. Caerlaverock ve Cihangir, uzun yıllar aygır kazanç listelerinin üst sıralarında yer aldılar. 1961 yılında listenin ilk sırasına yükselen Caerlaverock, liderliğini on yıl

Sun ile Kılıçarslan'ın, Ankara Koşusu'nu Kılıçarslan ve ekürisi Sadrettin'in önünde 2:57:00 ile kazanırken, o koşuların rekor derecelerini de yaptı. Aynı yıl, Türkiye Jokey Kulübü, Cumhurbaşkanlık ve Başbakanlık koşularında da kendinden yaşça büyük Rocky Mountain, Lovely Prince, Chantaco, Melikgazi gibi güçlü rakipleri geride bıraktı.

Genelde **'en güçlü'** olanların bile, bazen geçildikleri biliyoruz. Karayel ve belki 8'de 8 yapan Cartegena'yı bu genellemenin dışında tutabiliriz. Sadettin'in de geçildiği koşular oldu. Örneğin iki yaşlı dönemindeki Burgaz Koşusu'nda, starttan geç çıkıp Sancar'a, şorşin tedavisi sonrası koştuğu Karamehmet Kupası Koşusu'nda Gülay ve Sadrettin'e geçildi. Bu koşuda Sadrettin'e Kazım Yıldız, Sadettin'e de **İsmail Dinçer**'in

binmesi sanki olacakların habercisi gibi... Ekürinin baş jockeyi **Kazım Yıldız**, Sadettin'e binmiyor.

Sadettin üç yaşlı döneminde bir kez geçildi ki onda da Gazi Koşusu sonrası iki buçuk ay pistlerden uzak kalmıştı. Söz ettiğimiz 1600 metrelik Fatih Koşusu'nu da kazanan Sancar'dı. Uzun süreli dinlenmeler belli ki Sadettin'e yaramıyordu.

YÖNETMELİK
DEĞİŞTİRTEN OLAY...

20 Eylül 1970 Pazar...

İstanbulcuların **'akın, akın'** Veliefendi'ye geldiği bir hafta sonu daha. Bunun için birçok nedenleri var. Piknik yapmak için çok uygun bir hava...

O yıllarda, günümüzdeki gibi bayi ağı, elektronik ortamda müşterek bahislere katılma olanağı ve iletişim kanalları olmadığından, 6'lı ganyanı hipodromlarda oynamak çok daha avantajlıydı. Ek olarak, hipodromda alacağınız tüyolar da cabası...

Bayiler kuponları, 6'lı ganyanın başlamasından otuz dakika öncesine

anaraksız sürdürdü. Onun tek eksigi Gazi Koşusu kazanan yavru verememesiydi.

Sadettin **"Caerlaverock yavruları Gazi Koşusu kazanamaz..."** inancını yıkan ilk ve tek isim oldu. Caerlaverock'un babası ünlü Hyperion'un da benzer bir istatistiği var. Onun yavrularından da sadece Owen Tudor, 1941 yılında savaş nedeniyle New Market'te koşulan Derby'yi kazandı. Ünlü Epsom Derby'yi kazanan hiçbir yavrusu yok. Soya çekim olsa gerek...

BİZ GELELİM
KAHRAMANIMIZA...

Daha bir yıl önceden, Çaldıran ve Sakarya Koşusu birincilikleri Sadettin'i yılın iki yaşlısı yaptı ve 65 kg. ile

'Serbest Handikap''in (Free Handicap) ilk sırasında yer almasını sağladı. Üç yaşlı döneminde Erkek Tay Deneme Koşusu'nu 1:37:50 ile Sancar ve Golden Sun'ın, Gazi Koşusu'nu 2:29:25 ile Golden

1967
DOĞUMLU SADETTİN,
CAERLAVEROCK İLE
ZEYNEP'İN YAVRUSU.
"CAERLAVEROCK
YAVRULARI GAZİ KOŞUSU
KAZANAMAZ..." İNANCINI
YIKAN İLK VE TEK
İSİM OLDU.

1970'TEKİ TJK KUPASI'NDA JOKEY MÜMİN ÇILGIN'IN BİNDİĞİ SADETTİN BÜYÜK FAVORİYDİ. ANCAK YARIŞ SIRASINDA ÇILGIN KAMÇISINI DÜŞÜRÜNCE, EKÜRİSİ OLAN VE İSMAIL DİNÇER'İN BİNDİĞİ SADETTİN ÖNE GEÇTİ. DİNÇER SADETTİN'İ YAVAŞLATTI VE SADETTİN'İN KAZANMASINI SAĞLADI. İŞTE BU YARIŞTAN SONRA YÖNETMELİK DEĞİŞTİRİLDİ VE 6'LI GANYANA EKÜRİ KURALI KONULDU.

kadar Ganyan Teşkilatı'na teslim ediyorlardı. Düşünebiliyor musunuz, İstanbul'un dört bir yanından geliyorlar. Örneğin **Jak Hadora** TJK Teknik Büro Müdürlüğü'nden emekli olduktan sonra, Büyükdada ganyan bayiliğini almıştı. **Fikret Kesebir** jokeyliği sonrası Lüleburgaz ganyan bayisiydi. Kuponları oralardan yetiştirebilmek için, bayiyi kaçta kapatıp yola çıkacaksınız? Genç yarış severler: Bugünlerin kıymetini iyi bilin...

İşte sözünü ettiğimiz o gün, başarılarıyla büyük bir hayran kitlesi oluşturan Sadrettin, ekürisi Sadrettin'le birlikte TJK Kupası'nda koşacak... Sadrettin büyük favori.

Sadrettin ile Kılıçaslan'a da ikincilik şansı veriliyor. Kılıçaslan starta giderken, **Süleyman Akd**'nin kontrolünden çıkıp, başladı mı koşmaya... Kontrol altına almak, durdurmak olanaksız. Uzatmayalım, o da koşudan çıkartılınca Atığ Ekürisi rakipsiz kaldı...

Tempo yarışları yapan Sadrettin, her

zaman olduğu gibi ilk 600 geçilirken liderliğini aldı. Biz izleyenler için bunda olağan dışı bir durum yoktu. Son 1000'e gelince, gözler **'haliyle'** favori Sadrettin'i arıyor. Hayli gerilerde ve **Mümin Çılgın**, onu gayretlendirmek için uğraşılıyor. Bir tuhaflık var ama ne? Biz nereden bilebilirdik ki, **Mümin Çılgın** kamçısını düşürmüştü...

Son 800 metre hala gözümün önünde; tribünlerde **'çıt yok.'**

Sadrettin aynı rahatlıkla son düzlüğe de çıktı ve **İsmail Dinçer**, **'zar zor'** ikinciliğe giren Sadrettin'in onu geçemeyeceğini anlayınca, atının temposunu düşürerek adeta onu beklemeye başladı. Bu da pek yeterli olacak gibi görünmüyordu. Son çare olarak, **İsmail Dinçer** Sadrettin'i daha da yavaşlattı ve

kamçısını da **Mümin Çılgın**'a verdi. Bu **'işbirliği'** sonucunda, Sadrettin koşuyu az farkla kazandı... Gerçek şu ki; **İsmail Dinçer** Sadrettin'i tutmasa, Sadrettin kazanamazdı.

Sizler; **"Sadrettin'e bir koşu daha kazandırmak için bunlara ne gerek vardı? Bıraksalar da, Sadrettin kazansaydı"** diyorsunuz ama...

Kural şimdiki değil. Sadrettin kazanırsa, 6'lı ganyan kuponlarına Sadrettin yazanlar kaybedecek. Çünkü o dönem, 6'lı ganyanda ekürü uygulaması yok...

Sadrettin bugün en direkt atı, ekürisine geçilirse, 6'lı ganyanda büyük bir sürpriz olacak. Fakat onun da ganyanı 105 kuruş. Garip ve içinden çıkılmaz bir durum değil mi? Böyle bir durumda, gerek hipodromda,

AT YARIŞI

gerekse kamuoyunda yaşanacak **'tatsızlıkları'** bir düşünün.

İşte bu olay nedeniyle yönetmelik kısa sürede değiştirildi ve 6'lı ganyana da diğer oyunlardaki gibi eküri kuralı konuldu.

Gelelim Kamçıniverme'nin öyküsüne...

Kamçıniverme, **Cemal Kura**'nın yetiştirdiği bir safkan. **Cemal Kura** deyince, atlarına sıra dışı isimler koymakta üstüne kimsenin olmadığı bilinmeli. **Uçakkaçtı, Gülleracı, Gönülkırma, Bağkoptu**. Bu isimlerin hepsinin mutlaka birer öyküsü vardı.

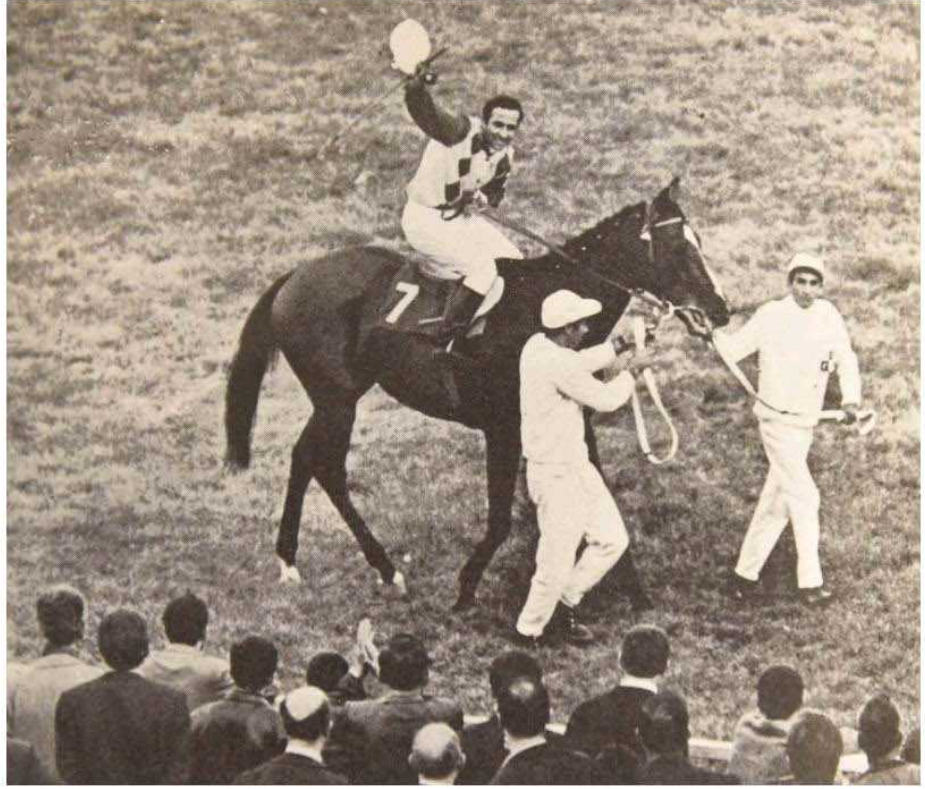
Sadrettin, **Cemal Kura Ekürisi**'nin aygırı Our Guile'in yavrusuydu. Kura, en iyi kısraklarından Black Maria'yı, aygırlığa başladığı yıl Sadrettin'e çekti. Bunu bir kenara koyalım...

Black Maria deyip, geçmemek gerek. O güne kadar Big Romance, Guip Rında, Tigenfe, Vgauros Pyo, Pgarauş Vyo gibi yavrular veren bir isimden söz ediyoruz. Big Romance'in yavrusu da Nadas.

Sadun Bey'in oğlu **Sadettin Atıç** ile yaptığımız TV söyleşisinde de öğrendik ki, **Cemal Kura**, o günkü koşuyu Sadrettin'in kazanacağını düşünerek, 6'lı ganyan kuponuna tek yazmış ve beşte kalmış. Sonuç böyle olunca da, Sadrettin-Black Maria orijinli tayına **'Kamçıniverme'** adını koymuş...

BÖYLE BİR KALABALIK VE BÖYLE BİR AT...

Veliefendi Hipodromu yeni tribününün 1968 yılında hizmete girmesi ve o yıldan itibaren Gazi Koşusu'nun İstanbul'a alınması, at yarışlarına gelen izleyici sayısını arttırmıştı. TJK yönetiminin basınla kurduğu ilişkilerin de bu gelişmede payı olduğu kesin. 1970 yılında

'taşlar yerine oturmuş', İstanbul güzel bir hipodroma, oraya gelenler de nitelikli safkanları izlemeye başlamışlardı.

Aynı yıl, bu söylediklerimizi destekleyen başka gelişmeler de yaşandı. İstanbul yarışları, tek bir kamera ile de olsa kaydedilerek, cuma günleri İstanbul Teknik Üniversite Televizyonu'nda gösteriliyordu. Arada bir ekranlara gelen nostalji programlarında izliyoruz. Ünlü spor spikeri **Pertev Tunaseli "Sadettin... Sadettin... Sadettin"** diyerek Gazi Koşusu'nun son metrelerini ne güzel anlatır...

Gazi Koşusu günü Veliefendi Hipodromu'nda bir defile de düzenlendi. Elli yıl öncesinden söz ediyoruz. O zamanlar podyumda mankeni, gerçek bir defileyi canlı olarak nerede göreceğiz? Önce padokta bir gösteri, sonrasında da mankenlerin faytonlar eşliğindeki şovu... Böyle bir etkinlik yapılacağı haberi basında yer alınca, koşu günü Veliefendi Hipodromu doldu, taştı.

Şimdi buradaki **'sebep-sonuç'** bağlantısından söz edebiliriz. Sıraladığımız sebeplerin etkisiyle, at yarışlarında

sahip olamadığımız bir **'kahraman'** çıktı: Sadettin...

Belki de o dönem, futbol sahalarında göremeyeceğimiz kadar büyük bir kalabalık, o gün Sadettin'i izledi. Hem de öyle bir izleyici topluluğu ki; kadın, erkek, genç, yaşlı, çoluk çocuk, her kesimden insan... Hiçbir spor dalında böyle bir karışımı ve sonrasında da onların yaratacağı etkileri göremezsiniz.

Ülkemizdeki at yarışları, Sadettin'le adeta eşik atladı diyebiliriz..... Şans da yardımcı edince, ertesi yıl Minimo, 1973'te Karayel çıktı ve at yarışları, eğlence hayatımızda, sosyal yaşamımızda sağlam bir yer edindi.

Sadettin başarılarına bir yenisini daha eklediği Başbakanlık Kupası Koşusu sonrası sakatlandı ve Cumhuriyet Senatosu Koşusu'na katılamadı.

Şampiyon tüm uğraşlara rağmen eski sağlığına kavuşamayınca, ne yazık ki pistlere veda etti.

Nijinsky ve Sadettin...

Aynı yıl dünyaya geldiler, Triple Crown yaptılar ve ne gariptir ki, yine aynı yıl, **'parlak birer yıldız misali'** pistlerden kayıp gittiler...

1970'TEKİ
GAZİ KOŞUSU
TARİHTE GÖRÜLMEMİŞ
BİR İZLEYİCİ KİTLESİNE
SAHİP OLDU. BELKİ DE
FUTBOL SAHALARINDA
GÖREMEYECEĞİMİZ
BİR KALABALIK, O GÜN
SADETTİN'İN ZAFERİNİ
İZLEDİ.